

forargeligt og bør derfor forhindres. Og det bør saa meget mere forhindres, som ikke alene humane Grunde tale derfor, men ogsaa rent praktiske Grunde og endelig ogsaa en Grundsaetning, som er gammel i vor Lovgivning. Man maa nemlig huske paa, at Lyndet ved sit Arbejde er med til at bevare Pantet for Prioritetshaverne, og dette gør jo, at Prioritetshaverne ere interesserede i, at Lyndet vedbliver at arbejde paa Gaarden, og at de derfor af praktiske Grunde maa ønske, at Forholdet var saaledes, at Lyndet var villigt til at blive der. Men selv det, at man maa erkende — at Lyndets Arbejde bidrager til at bevare Ejendommen, gør, at man i Henshold til en gammel dansk Lovgivningsgrundsaetning kan hævde, at Lyndet ogsaa bør have en særlig Prioritet i Ejendommen til Sikkerhed for Lønnen for det Arbejde, som det har gjort for at bevare Ejendommen. En gammel Forordning om Skibsføreres Fortrinsret af 28de December 1792 foreskriver, at naar Skibet kommer lykkelig i Havn, skal „Skibsmandskabet være berettiget til fortilgodehavende Hyre og Føring at nyde forlods Betaling og Udlæg i Kederens Bo, først i Fragten, dernæst i Skibet med Tilbehør og endelig i det indladede Gods, for saa vidt samme er Kederens Ejendom, alt fremfor Bodmeri- eller andre Pantekreditorer“ — altsaa forud for Pantekreditor. Og som Grund dertil angiver Lovgiveren selv, at det skyldes Skibsfolkenes „redelige Nidkerhed og nøjsommelige Arbejde“, at Skibet er blevet ført frem, men den samme Lovgivningsgrundsaetning gør sig jo gældende med Hensyn til Lyndets Arbejde paa en Landejendom; det er ogsaa der for en Del Lyndets „redelige Nidkerhed og nøjsommelige Arbejde“, som bevarer Landejendommen i god og forsvarlig Drift, saaledes at den for Pantshaveren kan vedblive at være et værdifuldt Pant, og hvis man ikke sikrer Lyndet dets Løn, vil det i Virkeligheden vise sig, at det, som Forholdet nu udviser sig, vil være i høj Grad ufordelagtigt for Prioritetshaveren. Thi hvad vil Følgen deraf blive? Naar Lyndet bliver opmærksomt paa, at det ikke er sikker paa sin Løn, saa vil Følgen deraf blive, at naar det bliver gjort Udlæg hos en Mand, saa siger Lyndet til ham: „Kunne vi saa vor Løn?“ Og naar saa Manden maa svare, at han ikke har noget at betale Lønnen med, bliver Følgen deraf, at Lyndet siger: „Sa, hvorfor i al Verden skal jeg saa blive ved at tjene paa den Gaard og arbejde for den Gaard, naar jeg ikke kan saa mit Arbejde

honoreret?“ Følgen deraf vil blive, at Lyndet gaar, at Bedriften standser, at Gaardens Drift ophører at være forsvarlig, og at Pantet forringes, saaledes at Prioritetshaveren taber langt mere, end om den her foreslaaede Lovregel havde været gennemført, og som Følge deraf Lyndet, naar det var sikkert paa sin Løn, rolig forblev paa Gaarden. Den Regel, at Lyndets Løn skal gaa forud for Underpant i Løsøre, indførtes i dansk Ret ved en Kancelliplakat af 23de Juli 1819, som foreskriver, at alle de Fordringer, som efter Loven og Anordningerne ere privilegerede til i Tilfælde af Konkurs at nyde Fortrin for simple chirographariske Fordringer, i Fremtiden ogsaa bør have Fortrin for de Fordringer, der ere forbundne med Underpant, for saa vidt dette ikke bestaar i fast Ejendom. Men saa tilføjes der: Dog skal denne Bestemmelse ikke komme nogen til Skade med Hensyn til alt erhvervede Pantetthigheder. Altsaa: da den Regel indførtes, at Underpant i Løsøre skulde vige for Lyndeløn, bestemtes det tillige, at Reglen om, at Lyndets Løn skulde gaa forud, ikke skulde have tilbagevirkende Kraft, men at de Pantetthigheder, som allerede vare stiftede, skulde gaa forud for Lyndeløn. Jeg kan tænke mig, at man noget forstnyet kunde rejse den samme Paastand med Hensyn til Forholdet mellem Underpant i faste Ejendomme og Lyndeløn, og derfor sige, at det, som dette Forslag tilfigter, vel bør gennemføres, men saaledes, at dets Virkninger ikke maa komme de Folk til Skade, som allerede nu have Prioritet i faste Ejendomme. Her til maa jeg være, at disse to Forhold paa ingen Maade kunne paralleliseres; thi Underpant i Løsøre er efter sin Natur et Forhold af kort Varighed; Løsøre kan flyttes, og det er i Reglen Ting, som hurtig gaa til Grunde og skulle erstattes med nyt, eller i alt Fald Ting, der lide betydeligt ved Slid, saaledes at Underpant med Sikkerhed i Løsøre ikke kan være noget varigt Forhold; som Regel kan det desuden paa Grund af Forholdets Bestaenhed kun dreje sig om forholdsvis imaa Veløb. Og dette har jo til Følge, at da man bestemte, at Lyndeløn skulde gaa forud for Underpant i Løsøre, var det et meget betydeligt Staa i Pantshaverens Ret; thi det kunde ske, at den Fordring, Lyndet har, kunde være lige saa stor som den, Pantshaveren har, med Hensyn til Løsøret. Forholdet er derimod anderledes med Hensyn til Underpant i fast Ejendom. Dette er for det første efter sin Natur et stadigt og varigt Forhold; og hvis man saa vil sige, at denne Lov ikke skal have tilbagevirkende Kraft paa dette Omraade, vil man